

Poistumisturvallisuusselvitys B-OSA

Tämä selvityksen osa koskee

- Koko rakennusta
- Rakennuksen osaa, mitä
- Toimintakokonaisuutta
- Jotain muuta, mitä?

- ① Poistumisturvallisuusselvityksen B-osassa kuvataan arvio asukkaiden tai hoidettavien toimintakyvyn vaikutuksesta itsenäiseen poistumiseen, poistumisaikalaskelmat vaiheittain ja todetaan arvio poistumisturvallisuuden tasosta.
- ① Lomakkeen lopusta löydät ohjeet poistumisajan arviointiin ja tarvittavien liitteiden listauksen.

1. Arvio käyttäjien toimintakyvyn vaikutuksesta itsenäiseen poistumiseen

KUVAA ALLA TARVITTAESSA TARKEMMIN TOIMINTAKYVYN VAIKUTUSTA ITSENÄISEEN POISTUMISEEN

VALITSE VAIHTOEHDOISTA JA SIIRRY OHJEEN MUKAISESTI ETEENPÄIN

- A) Kaikki käyttäjät pystyvät poistumaan 2–3 minuutissa syttymistilasta, **SIIRRY KOHTAAN 7**
- B) Toimintakyvyn aleneminen estää ainakin yhden käyttäjän itsenäisen poistumisen 2–3 minuutissa syttymistilasta, **SIIRRY KOHTAAN 2**

2. Syttymistilasta poistuminen

A) ESITÄ LASKELMA HENKILÖKUNNAN SUORITTAMAN PELASTAMISEN AJASTA¹ SYTTYMISTILASTA RSET²

HAVAINTOAIKA	MIN	+ ILMOITUSAIKA	MIN	+ REAGOINTIAIKA	MIN
+ LÄHTÖAIKA	MIN	+ SIIRTYMÄAIKA	MIN	+ PELASTAMISAIKA	MIN
= YHTEENSÄ	MIN (RSET ²)				

- ① Kuvaa alla lyhyesti perustelu, jos esimerkiksi joku osa-aika on poikkeuksellisen lyhyt. Kuvaa tässä myös pelastamiseen käytettävissä olevat menetelmät – tapahtuuko evakuointi esimerkiksi siirrettäviä vuoteita tai pelastuslakanointa hyödyntäen?

B) EHTIIKÖ HENKILÖKUNTA PELASTAMAAN KAIKKI APUA TARVITSEVAT SYTTYMISTILASTA

- ① Kuvaa alla lyhyesti, jos pelastamisaika on poikkeuksellisen lyhyt ja missä tilassa palon oletetaan olevan.

PELASTAMISEEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA AIKA ASET³ ON MINUUTTIA.

- C) Henkilökunta ehtii pelastamaan kaikki apua tarvitsevat syttymistilasta 2–3 minuutissa, **SIIRRY KOHTAAN 3**
- D) henkilökunta ei ehdi pelastamaan kaikkia apua tarvitsevia syttymistilasta 2–3 minuutissa, **SIIRRY KOHTAAN 5**

3. Palo-osastosta poistuminen

A) ESITÄ LASKELMA HENKILÖKUNNAN SUORITTAMAN PELASTAMISEN AJASTA¹ PALO-OSASTOSTA RSET²

HAVAINTOAIKA	MIN	+ ILMOITUSAIKA	MIN	+ REAGOINTIAIKA	MIN
+ LÄHTÖAIKA	MIN	+ SIIRTYMÄAIKA	MIN	+ PELASTAMISAIKA	MIN
= YHTEENSÄ	MIN (RSET ²)				

① Kuvaa alla lyhyesti perustelu, jos esimerkiksi joku osa-aika on poikkeuksellisen lyhyt.

B) EHTIIKÖ HENKILÖKUNTA PELASTAMAAN KAIKKI APUA TARVITSEVAT PALO-OSASTOSTA PELASTAMISEEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA AIKA ASET³ ON MINUUTTIA.

① Kuvaa alla mm., missä tilassa palon oletetaan olevan.

C) henkilökunta ehtii pelastamaan kaikki apua tarvitsevat palo-osastosta,
SIIRRY KOHTAAN 4 (RSET² < ASET³)

D) henkilökunta ei ehdi pelastamaan kaikkia apua tarvitsevia palo-osastosta,
SIIRRY KOHTAAN 5 (RSET² > ASET³)

4. Viereisistä palo-osastoista poistuminen

A) ESITÄ LASKELMA HENKILÖKUNNAN SUORITTAMAN PELASTAMISEN AJASTA¹ VIEREISISTÄ PALO-OSASTOISTA RSET²

HAVAINTOAIKA	MIN	+ ILMOITUSAIKA	MIN	+ REAGOINTIAIKA	MIN
+ LÄHTÖAIKA	MIN	+ SIIRTYMÄAIKA	MIN	+ PELASTAMISAIKA	MIN
= YHTEENSÄ	MIN (RSET ²)				

① Kuvaa alla lyhyesti perustelu, jos esimerkiksi joku osa-aika on poikkeuksellisen lyhyt.

B) EHTIIKÖ HENKILÖKUNTA PELASTAMAAN KAIKKI APUA TARVITSEVAT VIEREISISTÄ PALO-OSASTOISTA? PELASTAMISEEN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA AIKA ASET³ ON MINUUTTIA.

① Kuvaa alla esimerkiksi, onko eri palo-osastojen välinen palo-osastoinnin toimivuus tarkistettu.

C) henkilökunta ehtii pelastamaan kaikki apua tarvitsevat viereisistä palo-osastoista,
SIIRRY KOHTAAN 5 (RSET² < ASET³)

D) henkilökunta ei ehdi pelastamaan kaikkia apua tarvitsevia viereisistä palo-osastoista,
SIIRRY KOHTAAN 6 (RSET² > ASET³)

5. Tehokkaan pelastustoiminnan alkamiseen kuluva aika⁴

① Pelastuslaitos ilmoittaa pyynnöstä suuntaa-antavan arvion ajasta.

HAVAINTOAIKA	MIN	+ ILMOITUSAIKA	MIN	+ REAGOINTIAIKA	MIN
+ LÄHTÖAIKA	MIN	+ SIIRTYMÄAIKA	MIN	+ PELASTAMISAIKA	MIN
= YHTEENSÄ	MIN (RSET)				

F) pelastuslaitoksen arvioidaan ehtivän tavanomaisessa tilanteessa pelastamaan kaikki apua tarvitsevat rakennuksesta, **SIIRRY KOHTAAN 7**

G) arvioidaan, että pelastuslaitos ei tavanomaisessa tilanteessa ehdi pelastamaan kaikkia apua tarvitsevia rakennuksesta, **SIIRRY KOHTAAN 6**

6. Selvityksen perusteella kohteen poistumisturvallisuustaso ei ole riittävä

KUVAA ALLE TOIMENPITEET, JOILLA POISTUMISTURVALLISUUTTA AIOTAAN PARANTAA.

- ① Poistumisturvallisuuden voidaan parantaa esimerkiksi asentamalla automaattinen sammutuslaitteisto ja automaattinen paloilmoitin, rakenteellista paloturvallisuutta parantamalla, etsimällä asiakkaille tai potilaille heidän tarpeisiinsa paremmin vastaava asuin- tai palveluympäristö, lisäämällä henkilökuntaa tai jollakin muulla tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että riittävä poistumisturvallisuus saavutetaan.
- ① Esitettyjen toimenpiteiden perusteella pelastusviranomaisen arvioi kohteen poistumisturvallisuuden.
- ① Pelastusviranomaisen voi edellyttää poistumisturvallisuuden tason nostamista.

MIKÄLI EDELLÄ MAINITTUJA TOIMENPITEITÄ EI OLE VIELÄ TOTEUTETTU, TÄYTÄ ALLE ARVIO SIITÄ, MISSÄ AJASSA TOIMINNANHARJOITTAJA KYKENEÉ TOIMITTAMAAN PELASTUSLAIN 20 §:N TARKOITTAMAN POISTUMISTURVALLISUUDEN TOTEUTTAMISSUUNNITELMAN, ELLEI SITÄ OLE TÄMÄN SELVITYKSEN LIITTEENÄ.

7. Selvityksen perusteella kohteen poistumisturvallisuustaso on riittävä

- ① Edellytyksenä on, että seuraavia tulipalojen ennalta-ehkäisyä ja paloturvallisuuden ylläpitoa koskevia vaatimuksia noudatetaan. Tarvittaessa käytännöistä on sovittava alueen pelastusviranomaisen kanssa.
- ② Pelastusviranomaisen arvioi poistumisturvallisuusselvityksen perusteella täyttääkö kohteen poistumisturvallisuus pelastuslain 18 §:n mukaisen riittävän tason.

Pelastussuunnitelma on tehty ja tiedotettu henkilökunnalle.

Henkilökunta on saanut toimipaikkakohtaisen turvallisuuskoulutuksen ennen toiminnan aloittamista.

Koulutus järjestetään myöhemmin koko henkilökunnalle pelastussuunnitelman koulutusohjelman mukaisesti.

Sisäinen paloturvallisuusvalvonta on järjestetty.

Ennen toiminnan aloittamista järjestetään täysimittainen paloharjoitus turvallisuusjärjestelyjen toimimisen tarkistamiseksi.

Harjoitus järjestetään poistumisturvallisuusselvityksen lähtötietojen mukaisesti.

Henkilökunnan poistumisturvallisuusosaaminen on todennettu.

Henkilökunta hallitsee alkusammutuksen.

Tulipalon syttymissyöt on poistettu mahdollisuuksien mukaan.

Osastoivien rakenteiden läpivientien palokestävyys on tarkastettu ja mahdolliset puutteet on korjattu.

Kohteessa on aina paikalla henkilö, joka on saanut riittävän koulutuksen paloilmoitin ja sammutuslaitteiston käyttöön.

Kaikille paloteknisille laitteille (automaattinen sammutuslaitteisto, automaattinen paloilmoitin, palovaroittimet ja palovaroitinjärjestelmät, turvavalaistus, savunpoisto, automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet, alkusammuttimet yms.) on tehty kunnossapito-ohjelma, jota noudatetaan ja toimenpiteet dokumentoidaan. Kunnossapito-ohjelmat liitetään rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeeseen.

SELVITYS TULEE PÄIVITTÄÄ VÄHINTÄÄN 3 VUODEN VÄLEIN. TOIMINNAN MUUTTUESSA OLEELLISESTI TULEE TÄYTTÄÄ A- JA B-OSAT VASTAAAMAAN MUUTTUNUTTA TOIMINTAA.

PAIKKA JA AIKA

TOIMINNANHARJOITTAJAN EDUSTAJAN ALLEKIRJOITUS JA NIMENSELVENNYS

PAIKKA JA AIKA

PÄÄSUUNNITTELIJAN EDUSTAJAN ALLEKIRJOITUS JA NIMENSELVENNYS

LIITTEET

- Poistumisturvallisuuden toteuttamissuunnitelma
- Pelastussuunnitelma
- Rakennuslupapäätös (lähtökohtaisesti aina oltava)
- Asemapiirros ja toiminnassa käytettävien tilojen pohjapiirros, josta käy ilmi huoneiden käyttötarkoitus, palo-osastot, osiin jako, poistumisreitit ja pelastustiet (lähtökohtaisesti aina oltava)
- Muu, mikä:

¹ POISTUMISEEN JA PELASTAMISEEN KULUVA KOKONAISAIKA

Havaintoaika on tulipalon syttymisestä sen havaitsemiseen kuluva aika. Havaitseminen voi tapahtua aistein tai teknisin laittein. Havaitsemisaikana voidaan yleisesti käyttää savutoimisilla paloilmallisimilla yhtä minuuttia.

Ilmoitusaika on aika, joka kuluu palon havaitsemisesta siihen, kun henkilökunta saa tiedon (hälytys) tulipalosta. Hälytys on usein äänisignaali esim. kaikille kohteessa oleville, kohteen omaan valvomoon tai esimerkiksi henkilökunnan puhelimiin. Suorassa ilmoituksessa (esimerkiksi palokello) ilmoitusaikana voidaan yleensä käyttää nollaa.

Reagointiaika on henkilökunnalta tilanteen arviointiin ja pelastustoimenpiteistä päättämiseen kuluva aika. Reagointiaikaan vaikuttaa henkilökunnan palokoulutuksen taso, hyvin koulutetun henkilökunnan kohdalla arvona voidaan käyttää yhtä minuuttia.

Lähtöaika on henkilökunnan normaaleista työtehtävistä irrottautumiseen kuluva aika. Lähtöaika on katsottava aina tapauskohtaisesti henkilökunnan määrän sekä kohteen toiminnan ja asukkaiden tai potilaiden hoitotarpeen perusteella.

Siirtymisaika on henkilökunnan palopaikalle siirtymiseen kuluva aika. Siirtymisaikaan vaikuttavat lähinnä etäisyydet rakennuksessa ja mahdollisesti esimerkiksi paloilmaitinkeskuksen sijainti rakennuksesta, mikäli palo pitää ensin paikantaa keskukselta.

Pelastamisaika on aika, joka kuluu palopaikalla henkilöiden pelastamiseen henkilökunnan toimenpitein. Aikaan vaikuttavat ensisijaisesti asukkaiden/potilaiden toimintakyky ja määrä sekä henkilökunnan määrä.

² RSET (Required Safe Escape Time) Turvallisen poistumisen vaativa aika. Arvolla kuvataan aikaa, joka **käytännössä vaaditaan** asukkaiden tai potilaiden itsenäiseen poistumiseen tai pelastamiseen syttymistilasta (kohta 2a), palo-osastosta (kohta 3a) ja syttymistilan viereisistä palo-osastoista (kohta 4a). Lähtökohtaisesti poistumisturvallisuus on hyväksyttävällä tasolla, kun $RSET < ASET$.

³ ASET (Available Safe Escape Time) Turvalliseen poistumiseen käytettävissä oleva aika. Syttymistilan (esim. huone, aula, käytävä) osalta ASET-arvona käytetään vakiintuneesti 2–3 minuuttia. Arvo perustuu tutkittuun tietoon palon kehittymisestä rajatussa tilassa. Huomioitavaa on, että syttymistila voi olla mikä tahansa tila kiinteistössä. Palo-osaston osalta ASET-arvo muodostuu seuraavasti:

- Palo potilashuoneessa, aula-, käytävätiloissa tai muissa yleisissä tiloissa, ASET arvo 2–3 minuuttia.
- Palo asunnossa, asuin- tai potilashuoneessa, ASET-arvo 15–30 minuuttia palo-osastoinnista tai potilashuoneiden osiin jaosta riippuen.
- Viereisen palo-osaston osalta ASET-arvo muodostuu palo-osastoinnin mukaisesti.

⁴ Pelastuslaitoksen toimintavalmiusaika vaihtelee paloasemien sijainnin, kulloisenkin miehityksen sekä sen mukaan, onko pelastuslaitoksella esimerkiksi päällekkäisiä tehtäviä. Lähtökohtana poistumisturvallisuuden suunnittelussa tulee olla pelastuslain 14 §, jonka mukaan toiminnanharjoittajan on varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin toiminnanharjoittaja omatoimisesti kykenee sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.